

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie Ministra Edukacji w sprawie sposobu podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2027 stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 26 ust. 6 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1572, z późn. zm.).

Projektowane rozporządzenie, w celu precyzyjnego sposobu mierzenia skali zadań oświatowych i dostosowania do tych zadań kwoty potrzeb oświatowych dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego, uzależnia wysokość kwoty potrzeb oświatowych od liczby uczniów przeliczeniowych otrzymanej przez zastosowanie zróżnicowanych wag i wskaźników dla wybranych kategorii uczniów, słuchaczy, wychowanków i dzieci, określonych typów szkół i rodzajów placówek oraz wskaźnika korygującego uwzględniającego etapy rozwoju zawodowego nauczycieli (nauczyciel początkujący, nauczyciel mianowany, nauczyciel dyplomowany). Zastosowanie wskaźnika korygującego umożliwi naliczenie relatywnie wyższych kwot potrzeb oświatowych dla tych jednostek samorządu terytorialnego, w których udział liczby etatów nauczycieli mianowanych i nauczycieli dyplomowanych w ogólnej liczbie etatów nauczycieli jest wyższy niż średni udział liczby etatów tych nauczycieli w skali kraju, co przekłada się na poziom ponoszonych przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego wydatków na wynagrodzenia nauczycieli. Jednym z czynników uwzględnianych przy ustalaniu sposobu podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych jest również sytuacja finansowa jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt rozporządzenia określa sposób podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych dla jednostek samorządu terytorialnego na rok 2027, oparty na mechanizmie algorytmicznym. Z łącznej kwoty potrzeb oświatowych na rok 2027 wyodrębnia się środki przeznaczone na dofinansowanie funkcjonowania branżowych centrów umiejętności (BCU). Kwota ta stanowi iloczyn liczby funkcjonujących BCU oraz kwoty 1 mln zł przypadającej na jedno centrum.

Pozostała, pomniejszona o środki na dofinansowanie funkcjonowania BCU, część łącznej kwoty potrzeb oświatowych podlega podziałowi pomiędzy jednostki samorządu terytorialnego według algorytmu opartego na standardzie finansowym A. Standard ten ustala się jako iloraz pomniejszonej kwoty potrzeb oświatowych (związanego z dofinansowaniem funkcjonowania BCU) oraz łącznej liczby uczniów przeliczeniowych w skali kraju.

Kwota potrzeb oświatowych dla danej jednostki samorządu terytorialnego w części objętej finansowaniem w ramach standardu finansowego A jest obliczana jako iloczyn liczby uczniów przeliczeniowych tej jednostki oraz standardu finansowego A. Liczba uczniów przeliczeniowych ustalana jest z uwzględnieniem rzeczywistej liczby uczniów, wag przypisanych do poszczególnych zadań oświatowych oraz wskaźnika korygującego (D_i), odzwierciedlającego strukturę zatrudnienia nauczycieli według stopni awansu zawodowego.

Ostateczna kwota potrzeb oświatowych dla danej jednostki samorządu terytorialnego stanowi sumę części obliczonej przy zastosowaniu standardu finansowego A oraz części przeznaczonej na dofinansowanie funkcjonowania branżowych centrów umiejętności, stanowiącej iloczyn liczby BCU dla których dany samorząd jest organem rejestrującym oraz kwoty 1 mln zł.

W stosunku do dotychczas obowiązującego mechanizmu, zmiana polega na wyodrębnieniu z łącznej kwoty potrzeb oświatowych nowego komponentu przeznaczonego na dofinansowanie funkcjonowania branżowych centrów umiejętności (zarówno tych, dla których organem prowadzącym jest jednostka samorządu terytorialnego jak i tych prowadzonych przez osobę fizyczną lub osobę prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego) i jego bezpośrednim przypisaniu do jednostek samorządu terytorialnego. W ten sposób zabezpieczona zostanie m.in. realizacja obowiązku dotowania przez powiaty, na podstawie wchodzącego w życie z dniem 1 stycznia 2027 r. art. 29a ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2026 r. poz. 650), niesamorządowych BCU będących w sieci. Do tej pory system finansowania uwzględniał działalność branżowych centrów umiejętności wyłącznie w zakresie wsparcia BCU na organizację branżowych szkoleń zawodowych – poprzez odpowiednią wagę w algorytmie naliczania liczby uczniów przeliczeniowych, skutkującą naliczeniem środków przewidzianych na uczestnika branżowego szkolenia zawodowego będącego uczniem technikum lub branżowej szkoły I stopnia lub słuchaczem branżowej szkoły II stopnia lub szkoły policealnej. Projektowane rozwiązanie wprowadza dodatkowy, wyodrębniony mechanizm dofinansowania funkcjonowania branżowych centrów umiejętności, niezależny od dotychczasowego wsparcia naliczanego na uczestnika branżowego szkolenia zawodowego.

Zgodnie z algorytmem podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych w roku 2027 szacuje się, że finansowy standard A wyniesie około 10 252 zł. W stosunku do roku 2026, w którym finansowy standard A wynosił 9 717 zł, wzrośnie on o około 535 zł, tj. o 5,5 %. Należy zauważyć, że, zgodnie z ust. 4 załącznika do projektowanego rozporządzenia, suma kwot

potrzeb oświatowych należnych poszczególnym jednostkom samorządu terytorialnego (KP_i) powinna być równa łącznej kwocie potrzeb oświatowych na rok 2027. Innymi słowy, kwoty potrzeb oświatowych dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego (KP_i) powinny być obliczone w taki sposób, aby stanowiły sumę równą łącznej kwocie potrzeb oświatowych (KP).

Przepisy projektowanego rozporządzenia odnoszą się do obszaru zadań oświatowych, uwzględnianych w kwocie potrzeb oświatowych, które realizują jednostki samorządu terytorialnego. Przepisy te obrazują sposób ustalania poszczególnych wskaźników i wag użytych w algorytmie w celu obiektywnego podziału środków łącznej kwoty potrzeb oświatowych.

Przepisy ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego zakładają, że kwoty potrzeb oświatowych będą ustalone – co do zasady – analogicznie jak w poprzednim roku budżetowym na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 28 lipca 2025 r. w sprawie sposobu podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych między jednostki samorządu terytorialnego w roku 2026 (Dz. U. poz. 1032). W związku z powyższym, w celu zapewnienia odpowiedniej komunikatywności uzasadnienia, zostały w nim uwypuklone i omówione przede wszystkim odmienności w stosunku do rozwiązań obowiązujących w roku 2026.

W niniejszym rozporządzeniu, w stosunku do rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 28 lipca 2025 r. w sprawie sposobu podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych między jednostki samorządu terytorialnego w roku 2026, przewidziano m.in. następujące zmiany:

1. Wprowadzenie lub rezygnacja ze wskaźników zwiększających i zmniejszających w zakresie liczby uczniów szkół i w placówkach wychowania przedszkolnego

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego do podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych zostaną wykorzystane dane z dnia 15 czerwca 2026 r. Wprowadzenie wskaźników zwiększających lub zmniejszających jest konieczne w związku z wykorzystywaniem do podziału danych za poprzedni rok.

W związku z powyższym proponuje się:

- liczbę uczniów liceum ogólnokształcącego, zmniejszyć o 5 % z wyłączeniem liceów ogólnokształcących oraz liceów sztuk plastycznych prowadzących jeden oddział klasy I lub nieprowadzących oddziałów klasy I;
- liczbę uczniów branżowej szkoły I stopnia zwiększyć o 3 %;
- liczbę uczniów/słuchaczy branżowej szkoły II stopnia zwiększyć o 25 %.

Z prognoz wynika, że nie ma zasadności stosowania wskaźnika w przypadku uczniów szkół podstawowych oraz techników, ze względu na niewielkie zmiany liczby uczniów.

Wskaźniki zostały opracowane na podstawie szacowanej zmiany liczby uczniów. Wskaźniki są liczone na podstawie prognozy liczby uczniów w latach szkolnych 2026/2027 (w zakresie 8 m-cy) i 2027/2028 (w zakresie 4 m-cy). Na podstawie tych prognoz wylicza się tzw. średnioroczną liczbę uczniów. Na podstawie różnicy pomiędzy danymi średniorocznymi za rok 2027 i danymi według stanu na 15 czerwca 2026 r. są projektowane wskaźniki dotyczące zmiany liczby uczniów.

W związku z nasilającym się niżem demograficznym, który w coraz większym stopniu oddziałuje na placówki wychowania przedszkolnego, oraz na podstawie przeprowadzonych symulacji liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym na rok 2027, jest zasadne zastosowanie mechanizmu pomniejszającego obecną liczbę dzieci uwzględnianą przy naliczaniu wybranych wag algorytmu podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych.

Prognozy wskazują na dalszy spadek liczby dzieci w wieku przedszkolnym, jednak skala tego zjawiska będzie istotnie zróżnicowana pomiędzy poszczególnymi jednostkami samorządu terytorialnego. Z tego względu przyjęto rozwiązanie polegające na zastosowaniu zróżnicowanych wskaźników pomniejszających, uzależnionych od typu gminy oraz liczby mieszkańców gminy lub miasta na prawach powiatu. Jednocześnie, mając na uwadze prognozowy charakter danych oraz możliwość występowania lokalnych odchyłeń od trendów krajowych, wartości wskaźników zostały ustalone w bezpieczny sposób, tj. na poziomie niższym niż wynikałoby to bezpośrednio z przeprowadzonych symulacji.

Do opracowania prognoz wykorzystano:

- 1) dane o liczbie ludności według wieku pochodzące z Banku Danych Lokalnych GUS według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r.;
- 2) ostatnie dostępne dane dotyczące wskaźnika skolaryzacji netto w wychowaniu przedszkolnym inaczej upowszechnienia wychowania przedszkolnego z Banku Danych Lokalnych GUS za 2024 r.

Prognoza została opracowana poprzez przesunięcie roczników ludności według wieku oraz przemnożenie liczby dzieci w poszczególnych rocznikach przez wskaźnik upowszechnienia wychowania przedszkolnego. W efekcie uzyskano szacowaną liczbę dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w 2027 r. dla poszczególnych gmin, dla pierwszych ośmiu miesięcy 2027 r., odpowiadających okresowi uwzględnianemu przy podziale łącznej kwoty potrzeb oświatowych.

Stosowanie wskaźnika dotyczy wyłącznie gmin i miast na prawach powiatu, z wyłączeniem miast na prawach powiatu powyżej 150 tys. mieszkańców, i nie obejmuje przedszkoli specjalnych oraz oddziałów przedszkolnych specjalnych. Ograniczenie zakresu stosowania wskaźnika wynika z odmiennych uwarunkowań organizacyjnych i demograficznych dużych miast oraz specyfiki kształcenia specjalnego.

Wskaźnik zmniejszający dla wychowania przedszkolnego będzie miał zastosowanie do wag P_{71} – P_{76} oraz P_{98} – P_{108} i wyniesie:

- 1) 3 % – dla miast na prawach powiatu do 150 tys. mieszkańców;
- 2) 4,5 % – dla gmin miejskich powyżej 10 tys. mieszkańców oraz gmin miejsko-wiejskich powyżej 35 tys. mieszkańców;
- 3) 8 % – dla pozostałych gmin.

2. Wprowadzenie nowej wagi na uczniów oddziału specjalnego w podmiocie leczniczym, zorganizowanego wyłącznie dla dzieci i młodzieży posiadających orzeczenie sądu rodzinnego o zastosowaniu środka leczniczego albo postanowienie o zastosowaniu środka tymczasowego w postaci tymczasowego umieszczenia w zakładzie leczniczym

W związku ze zmianami dotyczącymi organizacji oddziałów specjalnych w podmiotach leczniczych dla nieletnich objętych środkiem leczniczym lub tymczasowym umieszczeniem w zakładzie leczniczym¹, jest zasadne wprowadzenie nowej wagi finansowania uwzględniającej specyfikę tych oddziałów.

Rozwiązanie to będzie polegać na tym, że uczniowie i wychowankowie przebywający w oddziałach specjalnych, o których mowa powyżej, pozostają nadal uwzględniani w wagach

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 12 czerwca 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia oraz warunków i form realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w przedszkolach i szkołach specjalnych oraz w oddziałach specjalnych, zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej (Dz. U. poz. 770).

P₄₈ i P₄₉, przy czym proponuje się dodatkowo objęcie uczniów umieszczonych w takich oddziałach na podstawie orzeczenia albo postanowienia sądu nową wagą o wartości 2, odzwierciedlającą potencjalne dodatkowe koszty związane z wdrożeniem nowych rozwiązań organizacyjnych.

Zgodnie ze zmianami w przepisach regulujących funkcjonowanie oddziałów specjalnych w podmiotach leczniczych, nowy typ oddziału specjalnego będzie przeznaczony wyłącznie dla nieletnich objętych środkiem leczniczym lub tymczasowym umieszczeniem w zakładzie leczniczym na podstawie orzeczenia albo postanowienia sądu. Zmiana ta może wymagać dostosowania organizacji istniejących oddziałów oraz tworzenia nowych oddziałów spełniających wymagania wynikające z nowych regulacji, z uwzględnieniem przepisów art. 212 – 215 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2026 r. poz. 163) oraz § 10 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 31 października 2022 r. w sprawie komisji do spraw środka leczniczego dla nieletnich, trybu wykonywania środka leczniczego oraz warunków zabezpieczenia zakładów leczniczych (Dz. U. poz. 2389).

Na obecnym etapie nie jest możliwe precyzyjne określenie skali zmian organizacyjnych oraz związanych z nimi kosztów, ponieważ brak jest szczegółowych danych dotyczących obecnego sposobu organizacji kształcenia w poszczególnych podmiotach leczniczych. Nie można jednak wykluczyć, że dostosowanie do nowych wymogów będzie wiązało się z koniecznością poniesienia dodatkowych wydatków, w szczególności związanych z organizacją oddziałów, zapewnieniem odpowiednich warunków bezpieczeństwa oraz dostosowaniem procesu dydaktyczno-wychowawczego do specyfiki tej grupy uczniów.

W związku z powyższym proponuje się wprowadzenie dodatkowego finansowania, które będzie stanowiło wsparcie dla jednostek samorządu terytorialnego prowadzących szkoły specjalne funkcjonujące w podmiotach leczniczych i umożliwi pokrycie kosztów związanych z wdrażaniem nowych rozwiązań organizacyjnych.

Obecnie na ucznia oddziału zorganizowanego w podmiocie leczniczym są naliczane środki w łącznej wysokości ok. 30 tys. zł, w tym w kwocie ok. 10 tys. zł w ramach finansowania ucznia oraz w kwocie ok. 20 tys. zł w ramach finansowania wychowanka grup wychowawczych lub specjalnych zespołów pozalekcyjnych zajęć wychowawczych. Projektowane rozwiązanie zakłada dodatkowe naliczanie kwoty ok. 20 tys. zł na ucznia umieszczonego w oddziale specjalnym na podstawie orzeczenia albo postanowienia sądu.

3. Ustalania terminu przyjmowania danych do podziału

W związku z koniecznością przekazania danych w zakresie podziału potrzeb oświatowych w terminie do dnia 31 lipca 2026 r., zgodnie z ustawą z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, przyjmuje się termin uwzględniania danych do podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych na dzień 15 czerwca 2026 r.

Dane według stanu na ten dzień będą podlegać weryfikacji i potwierdzeniu przez jednostki samorządu terytorialnego, zgodnie z art. 50 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 152, z późn. zm.).

Jednocześnie część danych uwzględnia się do podziału nie według stanu na konkretny dzień, lecz jako średnią za określony okres. Metodologicznie okresy te nie uległy zmianie, z wyjątkiem ich przesunięcia o jeden rok do przodu, co wynika z opracowywania rozporządzenia na kolejny rok.

Wyjątek stanowią dane dotyczące liczby uczniów na turnusach kształcenia teoretycznego uwzględnianych w wadze P_{27} . Propozycja dotyczy zmiany sposobu uwzględniania do podziału danych z systemu informacji oświatowej w tym zakresie. Dotychczasowy obowiązujący termin (15 czerwca) powodował, że w większości przypadków turnusy były już zakończone, co skutkowało istotnym zaniżeniem finansowania, mimo że turnusy faktycznie odbyły się w trakcie roku szkolnego. Zmiana pozwoli na bardziej adekwatne odzwierciedlenie rzeczywistej skali liczby realizowanych turnusów.

Proponuje się uwzględnianie danych średniorocznych, liczonych jako suma liczby uczniów lub słuchaczy w poszczególnych dniach w okresie od 1 września 2025 r. do 15 czerwca 2026 r. (z wyłączeniem sobót, niedziel i innych dni ustawowo wolnych od pracy), podzielona przez liczbę dni w tym okresie, z wyłączeniem wskazanych dni. W związku ze zmianą sposobu przyjmowania liczby uczniów do naliczenia wagi P_{27} proponuje się wyłączenie przyjętej liczby uczniów przypisanych do ww. wagi ze zwiększania wskaźnikiem zwiększającym dla BSI (w podziale potrzeb oświatowych na 2026 rok waga ta była objęta wskaźnikiem).

Po zmianie sposobu naliczania na okres od 1 września 2025 r. do 15 czerwca 2026 r. średnioroczna liczba uczniów w wadze wynosi ok. 9,6 tys., natomiast według stanu na 15 czerwca 2025 r. do podziału potrzeb oświatowych na 2026 do analogicznej wagi przyjęto 5,5 tys. uczniów.

Zmiana ta przekłada się na korzyści finansowe dla większości podmiotów (81 % szkół i 78 % jednostek samorządu terytorialnego odnotuje zwiększenie liczby uczniów na turnusach kształcenia teoretycznego).

4. Aktualizacja zawodów

W związku z wprowadzaniem zawodami do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego w rozporządzeniu Ministra Edukacji z dnia 20 marca 2026 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 404), w dotychczasowej wadze P₂₃ należy uwzględnić następujące zawody:

- 1) monter optoelektroniki;
- 2) technik optoelektronik;
- 3) technik optyki okularowej;
- 4) agroogrodnik;
- 5) ogrodnik terenów zieleni;
- 6) technik agroogrodnictwa;
- 7) technik architektury krajobrazu i arborystyki;
- 8) technik cyberbezpieczeństwa.

Pozostałe zawody wprowadzone do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego² zostaną uwzględnione w wadze P₂₄ o wartości 0,242.

Tak jak w roku ubiegłym dane symulujące liczbę uczniów, do wag związanych z kształceniem zawodowym, zostaną wykorzystane z rocznym opóźnieniem, co jest spowodowane brakiem danych, na obecnym etapie procedowania, za rok szkolny 2026/2027.

Ponadto jest niezbędne dokonanie aktualizacji wag P₂₈ i P₂₉ dotyczących kształcenia zawodowego w związku ze zmianą sposobu finansowania zawodów ujętych w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy.

² asystent ogrodnicy, asystent florystyczny (kształcenie od roku szkolnego 2026/2027)

Na 2027 r. nastąpiła aktualizacja zawodów wymienionych w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy określonej w obwieszczeniu Ministra Edukacji z dnia 22 stycznia 2026 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P. poz. 146). W odniesieniu do prognozy na 2026 r. wystąpiły zmiany:

- 1) dodano zawód: technik gospodarki nieruchomościami;
- 2) wykreślono 2 zawody: operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych oraz opiekun osoby starszej.

Ponieważ stosowanie prognozy w przypadku podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych rozpoczyna się od klasy I, to nowy zawód dotyczy uczniów i słuchaczy rozpoczynających kształcenie w roku szkolnym 2026/2027. Natomiast według stanu na dzień 15 czerwca 2026 r. nie będą dostępne dane dla tego rocznika, więc nowy zawód zostanie uwzględniony dla rocznika 2025/2026. Natomiast w ramach podziału nie zostaną uwzględnieni uczniowie i słuchacze rozpoczynający kształcenie w roku szkolnym 2026/2027 (symulacja tego rocznika według uczniów i słuchaczy z roku szkolnego 2025/2026) w zawodach: Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych, Opiekun osoby starszej.

W algorytmie podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych w wadze P_{28} zostaną uwzględnieni uczniowie kształcący się w zawodach, dla których prognozuje się szczególnie istotne zapotrzebowanie na pracowników na poszczególnych wojewódzkich rynkach pracy.

Waga będzie dotyczyć uczniów technikum i szkoły policealnej, którzy rozpoczęli kształcenie w roku szkolnym 2026/2027 w zawodach określonych w części III załącznika do obwieszczenia Ministra Edukacji z dnia 22 stycznia 2026 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy. Natomiast w ramach podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych wagą tą zostaną objęci uczniowie technikum i szkoły policealnej, którzy rozpoczęli kształcenie w roku szkolnym 2025/2026 (ponieważ według stanu na dzień 15 czerwca 2026 r. nie będzie dostępnych danych o roczniku 2026/2027). Poniżej zawody z podziałem na województwa:

Wykaz zawodów szkolnictwa branżowego, dla których jest prognozowane szczególnie istotne zapotrzebowanie na pracowników w poszczególnych województwach:

- 1) dolnośląskie: technik podziemnej eksploatacji kopalin innych niż węgiel kamienny, technik teleinformatyk;

- 2) kujawsko-pomorskie: technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej, technik agrobiznesu;
- 3) lubelskie: technik technologii żywności, technik przetwórstwa mleczarskiego;
- 4) lubuskie: technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej, technik teleinformatyk;
- 5) łódzkie: technik przemysłu mody, technik mechanik lotniczy;
- 6) małopolskie: technik elektronik, technik odlewnik;
- 7) mazowieckie: technik mechanik lotniczy, technik technologii chemicznej;
- 8) opolskie: technik technologii żywności, technik mechanizacji rolnictwa i agrotechniki;
- 9) podkarpackie: technik mechanik lotniczy, technik awionik;
- 10) podlaskie: technik agrobiznesu, technik technologii żywności;
- 11) pomorskie: technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej, technik teleinformatyk;
- 12) śląskie: technik mechanik lotniczy, technik przemysłu metalurgicznego;
- 13) świętokrzyskie: technik mechanizacji rolnictwa i agrotechniki, technik inżynierii sanitarnej;
- 14) warmińsko-mazurskie: technik przemysłu jachtowego, technik przemysłu drzewnego;
- 15) wielkopolskie: technik aranżacji wnętrz, technik obsługi przemysłu targowo-wystawienniczego;
- 16) zachodniopomorskie: technik elektroautomatyk okrętowy, technik technologii chemicznej.

5. Dofinansowanie funkcjonowania branżowych centrów umiejętności

Nowym zadaniem oświatowym, którego realizacja zostanie uwzględniona w łącznej kwocie potrzeb oświatowych na 2027 r., jest zapewnienie właściwego funkcjonowanie branżowych centrów umiejętności (BCU) wchodzących w skład ogólnopolskiej sieci branżowych centrów umiejętności, o której mowa w art. 8a ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 820).

Podstawą prawną jest art. 26 ust. 6 pkt 13 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Proponuje się wprowadzenie dofinansowania funkcjonowania BCU poza obecnym systemem wag, tak aby standard finansowy A nie obejmował tego dofinansowania. Oznacza to

wyłączenie z łącznej kwoty potrzeb oświatowych środków przeznaczonych na dofinansowanie funkcjonowania BCU, a następnie podział pozostałej kwoty przez liczbę uczniów przeliczeniowych.

Ostatecznie kwota potrzeb oświatowych dla danej jednostki samorządu terytorialnego będzie stanowić sumę części obliczonej przy zastosowaniu standardu finansowego A i odpowiednich wag i wskaźników oraz części związanej z dofinansowaniem funkcjonowania BCU, stanowiącej iloczyn liczby BCU funkcjonujących na terenie danej jednostki i wchodzących w skład ww. sieci BCU oraz kwoty 1 mln zł (taką kwotę roczną dotychczas otrzymywały samorządy z budżetu państwa w formie dotacji celowej związanej z funkcjonowaniem BCU).

Do roku 2026 system finansowania w ramach potrzeb oświatowych uwzględnił działalność BCU wyłącznie w zakresie wsparcia organizacji branżowych szkoleń zawodowych naliczanych na ich uczestników – poprzez odpowiednią wagę w algorytmie naliczania liczby uczniów przeliczeniowych, skutkującą naliczaniem środków przewidzianych na uczestnika branżowego szkolenia zawodowego. Projektowane rozwiązanie wprowadza dodatkowy, wyodrębniony mechanizm dofinansowania funkcjonowania branżowych centrów umiejętności, niezależny od dotychczasowego wsparcia naliczanego na uczestnika. Oznacza to, że od 2027 r. dofinansowanie BCU będzie składało się z dwóch części:

- 1) dofinansowanie BCU związane z liczbą uczestników branżowych szkoleń zawodowych w ramach algorytmu opartego na liczbie uczniów przeliczeniowych;
- 2) stały komponent przeznaczony na dofinansowanie funkcjonowania centrów jako jednostek oświaty.

Proponowana wysokość środków dla branżowych centrów umiejętności na funkcjonowanie placówki odpowiada poziomowi finansowania stosowanemu w latach 2025 i 2026 oraz jest zgodna z założeniami przyjętymi w OSR do przepisów wprowadzających BCU, zgodnie z którymi na funkcjonowanie każdego centrum przewidziano dofinansowanie w wysokości 1 mln zł rocznie. Przyjęcie tej kwoty zapewnia spójność z dotychczasowym sposobem dofinansowania funkcjonowania BCU oraz z pierwotnymi założeniami reformy.

Przyjęty sposób zagwarantowania stałego komponentu na dofinansowanie funkcjonowania BCU przy podziale łącznej kwoty potrzeb oświatowych obejmuje także gwarancję objęcia tym dofinansowaniem także BCU prowadzonych przez osoby fizyczne lub osoby prawne niebędące jednostką samorządu terytorialnego. Z budżetu powiatu będącego organem rejestrującym takie centrum zostanie wypłacona dotacja, o której mowa w art. 29a ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.

6. Finansowanie oddziałów o profilu mundurowym

W związku z sukcesywnym obejmowaniem kształceniem kolejnych roczników uczniów w oddziałach o profilu mundurowym konieczne jest dostosowanie mechanizmu finansowania tych oddziałów do rzeczywistego zakresu realizowanego zadania. W roku szkolnym 2025/2026 kształcenie obejmuje wyłącznie uczniów klas I liceów ogólnokształcących i techników. W roku szkolnym 2026/2027 kształcenie będzie obejmować uczniów klas I i II, natomiast od roku szkolnego 2027/2028 kształcenie będzie realizowane odpowiednio w klasach I–III liceów ogólnokształcących oraz I–III techników.

W związku z powyższym zasadne jest odpowiednie dostosowanie poziomu finansowania uczniów oddziałów o profilu mundurowym w roku 2027, tak aby uwzględniało ono faktyczny zakres realizowanego kształcenia obejmującego kolejne klasy tych oddziałów.

Proponuje się zwiększenie wagi z wartości 0,035 do wartości 0,04. Wartość wagi oszacowano m.in. na podstawie minimalnej liczby godzin zajęć z przygotowania do podjęcia służby w Policji i Straży Granicznej realizowanych w ramach programu szkolenia w liceum ogólnokształcącym i technikum określonych w § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 lutego 2025 r. w sprawie szkolenia w oddziale o profilu mundurowym (Dz. U. poz. 266) oraz średniego kosztu wynagrodzenia nauczyciela zatrudnianego na podstawie ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2026 r. poz. 515).

W związku z tym, że podział dotyczy roku 2027, natomiast dane są uwzględniane według stanu na 15 czerwca 2026 r., w wadze dotyczącej oddziałów mundurowych (P₅₅) nie będą jeszcze występować uczniowie klas drugich (a od września 2027 klas trzecich). W związku z powyższym proponuje się ich zwiększenie liczby uczniów klas pierwszych wskaźnikiem 133 %. W związku z zastosowaniem indywidualnego wskaźnika zwiększającego proponuje się wyłączenie liczby uczniów w tej wadze z zastosowania wskaźnika zmniejszającego dla liceów ogólnokształcących.

7. Nauczyciele praktycznej nauki zawodu

Ujednoczenie tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli praktycznej nauki zawodu z tygodniowym obowiązkowym wymiarem godzin zajęć nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe – 18 godzin tygodniowo

Rozwiązanie wejdzie w życie z dniem 1 września 2026 r. W podziale łącznej kwoty potrzeb oświatowych na 2026 r. został uwzględniony koszt czteromiesięczny tej zmiany. Przy podziale na 2027 r. należy zabezpieczyć środki na roczny koszt tej zmiany.

Poniżej propozycja zwiększenia wag:

Waga	Skrócony opis wagi	Wartość wagi w 2026 r.	Wartość wagi w 2027 r.	Wzrost	Wzrost %
P ₂₀	Ucz. szk. policealnych, kolegiów, szk. przysposabia.	0,234	0,242	0,008	3,31 %
P ₂₁	Ucz. szk. zawodowych - grupa A	0,409	0,423	0,014	3,31 %
P ₂₂	Ucz. szk. zawodowych - grupa B	0,357	0,369	0,012	3,25 %
P ₂₃	Ucz. szk. zawodowych - grupa C	0,295	0,305	0,010	3,28 %
P ₂₄	Ucz. szk. zawodowych - grupa D	0,234	0,242	0,008	3,31 %
P ₂₅	Ucz. zawody admin.,bezpiecz. pracy, inne	0,102	0,106	0,004	3,77 %
P ₄₀	Ucz. kształcący się w zawodach medycznych	0,865	0,895	0,030	3,35 %
P ₅₆	Ucz. kształt. w zaw. podst. dla żeglugi morskiej i śródlądowej	3,055	3,162	0,107	3,38 %
P ₅₉	Branżowe szkoły II stopnia, KKZ	0,713	0,738	0,025	3,39 %

8. Uwzględnienie zmian wprowadzonych nowelizacją ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela

Środki na sfinansowanie wzrostu wysokości oraz rozszerzenia prawa do odpraw w związku z przejściem na emeryturę, rentę z tytułu niezdolności do pracy lub nauczycielskie świadczenie kompensacyjne, o których mowa w art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (w tym wzrostu wydatków na wypłatę dotacji dla szkół, przedszkoli i placówek oświatowych prowadzonych przez podmioty niebędące jednostką samorządu terytorialnego), będą uwzględnione w ramach wzrostu standardu finansowego.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 25 lipca 2025 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1160) w roku 2026 koszt zmian jest finansowany z rezerwy, o której mowa w art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o

dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Od 2027 r. środki na sfinansowanie tej zmiany zostaną uwzględnione w potrzebach oświatowych.

9. Finansowanie szkół mistrzostwa sportowego

Obecnie waga P_{38} dla uczniów oddziałów mistrzostwa sportowego ma wartość 1, co przekłada się na finansowanie w kwocie na ucznia ok. 10 tys. zł. Proponuje się, aby na każdego ucznia oddziału mistrzostwa sportowego realizującego kształcenie w niektórych sportach/dyscyplinach sportowych (tj. kajakarstwo, hokej na lodzie, wioślarstwo, narciarstwo, łyżwiarstwo szybkie, tenis, biathlon, żeglarstwo, strzelectwo sportowe, wspinaczka sportowa, łyżwiarstwo figurowe), ze względu na wysoką kosztochłonność procesu szkoleniowego, miała zastosowanie nowa waga $P_{39} = 1,5$ (ok. 15 tys. na ucznia).

10. Zmiana sposobu liczenia wskaźnika zamożności

Proponuje się zmianę sposobu wyliczania wskaźnika zamożności jednostek samorządu terytorialnego, o którym mowa w ust. 11 i 12 w załączniku do rozporządzenia wykorzystywanych do naliczenia środków w ramach wag $P_1 - P_3$, poprzez zastąpienie przeliczeniowej liczby mieszkańców rzeczywistą liczbą mieszkańców.

Przeliczeniowa liczba mieszkańców, o której mowa w art. 25 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, została wprowadzona na potrzeby ustalania potrzeb finansowych jednostek samorządu terytorialnego w systemie dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Wielkość ta uwzględnia zróżnicowanie kosztów realizacji przez jednostki samorządu terytorialnego różnych zadań publicznych, w tym czynników niezwiązanych z wykonywaniem zadań oświatowych.

Wykorzystanie przeliczeniowej liczby mieszkańców przy ustalaniu wskaźnika zamożności stosowanego na potrzeby podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych powoduje, że na ocenę sytuacji dochodowej jednostki samorządu terytorialnego wpływają również czynniki odnoszące się do realizacji zadań innych niż zadania oświatowe.

W przypadku podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych na 2027 r. do obliczenia wskaźnika zamożności zostanie przyjęta liczba mieszkańców według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r.

11. Zmiany doprecyzowujące opisu wagi dla zawodów żeglugi

Zmiana doprecyzowująca, która nie wpłynie na zakres uczniów i szkół i zawodów uwzględnianych do wagi.

12. Zmiana w zakresie finansowania domów wczasów dziecięcych

Projekt rozporządzenia przewiduje zmianę wartości wagi dotyczącej domów wczasów dziecięcych do wartości równej 0. Zmiana ta ma charakter dostosowujący i wynika z prowadzonych równolegle prac legislacyjnych dotyczących zmian w rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie niektórych publicznych placówek systemu oświaty (Dz. U. poz. 651). Zgodnie z projektem rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie niektórych publicznych placówek systemu oświaty (projekt jest obecnie w trakcie uzgodnień, konsultacji i opiniowania), z dniem 1 stycznia 2027 r. znosi się domy wczasów dziecięcych będące rodzajem placówki zapewniającej opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania. W związku z planowanym zakończeniem funkcjonowania tego rodzaju placówek nie jest zasadne uwzględnianie ich w algorytmie podziału potrzeb oświatowych na rok 2027. Przyjęte rozwiązanie zapewni spójność systemu finansowania z projektowanymi zmianami organizacyjnymi oraz wyeliminuje możliwość naliczania środków finansowych na zadania, które nie będą realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem 31 lipca 2026. Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) w uzasadnionych przypadkach akty normatywne mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień następujący po dniu ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym. Wejście w życie rozporządzenia w terminie niezapewniającej czternastodniowej *vacatio legis* wynika z faktu, że zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego minister właściwy do spraw oświaty i wychowania przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, w terminie do dnia 31 lipca roku poprzedzającego rok budżetowy, informacje o kwotach potrzeb oświatowych poszczególnych

jednostek samorządu terytorialnego. Aby realizacja tego obowiązku była możliwa konieczne jest wejście w życie rozporządzenia wydawanego na podstawie art. 26 ust. 6 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, określającego sposób obliczania tych kwot najpóźniej z dniem 31 lipca.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), w związku z tym nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie jest objęte zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowane rozporządzenie nie ma wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480, z późn. zm.).

Projektowane rozporządzenie nie podlega ocenie w zakresie oceny skutków regulacji w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404).

Odnosząc się do § 12 pkt 1 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2026 r. poz. 300) należy stwierdzić, że projektowane rozporządzenie uwzględnia regulacje, w stosunku do których nie ma możliwości, aby mogły być podjęte za pomocą alternatywnych środków.